

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Urtos/6/2016
Identifikačné číslo spisu:	7016200750
Dátum vydania rozhodnutia:	03.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7016200750.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci odsúdeného K. O. pre trestný čin krádeže podľa § 205 ods. 2 Trestného zákonníka Českej republiky prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 3. novembra 2016 v Bratislave sťažnosť odsúdeného K. O. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo 6. októbra 2016, sp. zn. 8Ntc/21/2016, a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného K. O. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. zamietol žiadosť odsúdeného K. O. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Trest odňatia slobody si odsúdený vykonáva v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok (ďalej len „ústav“) na základe rozsudku krajského súdu z 10. mája 2016, sp. zn. 8Ntc/11/2016, ktorým bolo podľa § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 344/2012 Z. z. (ďalej len „zákon č. 549/2011 Z. z.“) rozhodnuté, že rozsudok Okresného súdu Ostrava z 1. júna 2015, sp. zn. 15T 224/2014, sa uznáva a uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov sa na území Slovenskej republiky vykoná.

V napadnutom uznesení krajský súd vysvetlil, že formálnu podmienku pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený splnil po tom, ako vykonal polovicu uloženého trestu. Pokiaľ išlo o materiálnu podmienku, súd skonštatoval, že v prípade odsúdeného nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Poukázal pri tom na to, že odsúdený má 17 záznamov v registri trestov, pričom v posledných rokoch až 9 záznamov.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený K. O. sťažnosť.

V odôvodnení v podstate zopakoval svoju predchádzajúcu argumentáciu poukazujúcu na jeho vzorné správanie počas výkonu trestu odňatia slobody tak v Českej ako aj v Slovenskej republike, ktorú doplnil tvrdením, že takýmto postupom sa cíti byť diskriminovaný, keďže je nemajetný a má opakovane problém nájsť si zamestnanie za účelom získania si legálneho príjmu, čo ho zrejme, ako nepriamo naznačil, potom vedie k páchaniu trestnej činnosti majetkového charakteru. Nakoniec poukázal na nesprávny dátum ukončenia výkonu trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému odsúdený podal sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel pritom k záveru, že táto nie je dôvodná.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. súd, ktorý rozhodol o uznaní a výkone rozhodnutia, je oprávnený prijať všetky následné rozhodnutia spojené s výkonom trestnej sankcie vrátane podmieneného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Z vyššie citovaných ustanovení plynie, že pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je nutné, aby odsúdený kumulatívne splnil dve podmienky. Formálnu - vykonal trest v zákonom stanovenej dobe a materiálnu - plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o formálnu podmienku, ako správne krajský súd skonštatoval, túto odsúdený splnil po vykonaní polovice trestu.

Vo vzťahu k materiálnej podmienke, najvyšší súd v zhode s krajským súdom dospel k záveru, že táto nie je naplnená. Aj najvyšší súd je toho názoru, že opakované páchanie druhovo identickej trestnej činnosti prevažne majetkového charakteru, za ktorú bol odsúdený K. O. v období rokov 2007 - 2015 deväťkrát odsúdený svedčí o tom, že v jeho prípade nemožno očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Aj v správe riaditeľa ústavu na výkon trestu sa z tohto dôvodu konštatuje menej priaznivá resocializačná prognóza, resp. že odsúdený plní podmienky pre podmiennečné prepustenie len čiastočne.

Vo vzťahu k námietkam odsúdeného najvyšší súd upozorňuje, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu neexistuje „právny nárok“, ktorého by sa mohol domáhať ihneď, ako sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti. „Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy.“ (ŠÁMAL, P. a kol. Trestní zákoník I. § 1 až 139. Komentář. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, s. 952.).

Okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienenom prepustení význam, je podľa odbornej literatúry, ako aj bohatej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu (viď napr. uznesenie z 12. augusta 2015, sp. zn. 3 Urtost 3/2015, z 10. septembra 2014, sp. zn. 1 Tost 19/2015, z 25. februára 2015, sp. zn. 3 Urtos 1/2015, z 24. septembra 2015, sp. zn. 6 Urtos 1/2015, zo 7. apríla 2016, sp. zn. 5 Urtos 2/2016), aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho prípadnej trestnej činnosti.

Najvyšší súd sa teda nestotožnil s názorom odsúdeného, že na jeho predchádzajúcu trestnú činnosť nemožno pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení prihliadať. Naopak, posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom, ktorý je vyslovený s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, a pri ktorom je súd vždy odkázaný na objektívne okolnosti. Takouto okolnosťou sú aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Isteže, nemožno paušálne dospieť k záveru, že u viacnásobných recidivistov, už podmienечné prepustenie z výkonu trestu a priori nepripadá do úvahy. Faktom ale je, že s ohľadom na ich kriminálnu minulosť bude splnenie materiálnej podmienky (o ich polepšení a nízkeho rizika recidívy) skôr výnimočné ako bežné.

Pokiaľ ide konkrétne o odsúdeného K. O., najvyšší súd zdôrazňuje, že tento už dostal zo strany spoločnosti opakovane možnosť preukázať, že aj „miernejší trest“ na jeho nápravu postačuje. Žiaľ, nestalo sa a K. O. sa k páchaniu trestnej činnosti navrátil.

V tomto kontexte preto tvrdenia odsúdeného K. O. nie sú relevantné. Naopak, uvedené svedčí skôr v jeho neprospech, keďže z neho vyplýva, že spoločnosť mu opakovane (neúspešne) dávala šancu napraviť sa.

Na podklade vyššie formulovaných úvah najvyšší súd vyhodnotil sťažnosť odsúdeného K. O. ako nedôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.